

Karkerên hemû
welatan
û gelên bîndest,
yekbîn!

riya azadi

1 Gulan 1982
Sal 1, hejmar 2

Organa Komita Merkezi ya Partiya Sosyalist a Kurdistanê Tirkîyê

HER 1 MAYIS'DA İŞÇİ SINIFI DAHA DA GÜÇLÜDÜR

Bugün dünya işçi sınıfı, emekçiler, pek çok ülkede alanları dolduruyor, bayraklar ve türkülerle yürüyor; dayanışmayı, kurtuluş özlemini dile getiriyorlar. Sosyalist ülkelerde 1 Mayıs, tüm halkın katıldığı bir zafer bayramı artık.

Şili'de, Türkiye'de ve benzer faşist ve gerici diktatörlükler altında ise, işçiler bugünü ağır baskı ve zulüm altında geçiriyorlar. Zindanlar işçi liderleriyle dolu. Bir kısmı ise ülkelerini terketmek zorunda kalmış.

Türk burjuvazisi uzun yıllar 1 Mayıs'ı yasakladı, ondan bir öcü gibi korktu, bugün de korkuyor. Türk burjuvazisi 1 Mayıs'ı "bahar bayramı" yapmaya, başka "günü" uydurmaya çalıştı; ama işçiler bunu ciddiye almadılar.

1975'den itibaren Türkiye'de işçiler burjuvazinin yasak çemberinde gedikler açıp 1 Mayıs'ı yeniden, açık biçimde kutlamaya başladılar. Ve o yıldan itibaren 1 Mayıs işçi sınıfı ve tüm ilerici insanlarımız için güçlü bir dayanışma ve mücadele günü oldu. 1976 yılında DİSK'in öncülüğünde düzenlenen 1 Mayıs töreninde İstanbul'da yüzbinlerce emekçi yürüdü. Taksim alanı görülmemiş, coşkulu bir gün yaşadı.

Gericiler bundan paniğe kapıldılar. 1977 1 Mayısından çok önce hükümet, burjuva basını, MİT, faşist milisler ve tüm provokatörler seferber oldular. Taksim alanındaki yüzbinlerin üzerine dört bir yandan ateş açtılar, 1 Mayıs'ı kana buladılar. 33 emekçi, devrimci insanımız yaşamını kaybetti.

Burjuvazi, işçi sınıfının ve tüm ilerici halk güçlerinin gelişen mücadelesini, her keresinde olduğu gibi yine kan ve zorbalıkla durdurmaya, kitleleri ürktürmeye çalıştı. Ama amaçlarına ulaşamadılar. 1978

Riya Azadi'yi Haberlerle Güçlendirelim

Yoldaşlar, ilk sayımızda da söylemiştik, merkez yayın organımızın başarısı sizin aktif çabalarıyla mümkündür. Sizin mektuplarınız, çevrenizden bize ulaştıracağınız haberler yayına büyük güç ve etkinlik kazandıracaktır.

Haber değeri olan olaylar yalnızca ilk bakışta "büyük" ve "ilginç" olanlar değildir. Faşist ve sömürgeci rejimin halka karşı her uygulaması, her kötülüğü, her baskısı bu bakımdan önem taşıyor. Bu kötülükler, işkenceler, cinayetler, köy baskınları olabilir; işten atmalar, zamlar ve bunların halkın hayatındaki etkileri olabilir. Her haksızlık, halkın şikayetlerine yol açan her uygulama bu bakımdan önem taşıyor.

Yine kitlelerin baskılara karşı her türlü direnişi, her protestosu haber değeri taşır. Bu bir hapisane direnişi, işkenceler ve sorgulamalar sırasında gösterilen direnme ve yiğitlik, fabrikada bir yemek boykotu veya başka türden bir protesto olabilir.

Yakın çevremizde yeralan olayları, sanki her kes biliyor, ya da öğreniyor diye düşünmemek gerekir. Onların her kesçe duyulması bizim onları duyuramamıza bağlıdır. Bu da en başta yayın organlarımızla olacaktır. Olayın sıcaklığı o çevrede geçmiş olabilir; ama başka yöreler için olay, duyulmadığı sürece henüz sıcaktır.

Çeşitli yörelerde yeralan pek çok olayı, sömürgeci faşist rejimi teşhir için iyi biçimde kullanabiliriz. Bu teşhir kitlelerin bilinçlendirilmesinde rol oynayacaktır. Baskı ve zorbalıklara karşı her direnişi, protestoyu öteki yörelere de duyurabilmeliyiz; bu kitlelere, kadrolara moral ve deney kazandıracaktır.

Mektuplarımızda, çevremizde kitlelerin eğilimlerine, isteklerine yer vermeliyiz. Onlar çeşitli uygulamalar karşısında ne düşünüyorlar? Olan-biteni nasıl değerlendiriyorlar? Politik eğilimlerinde bir gelişme var mı? Nasıl bir değişiklik istiyorlar?

Küçük gibi görünen pek çok yöresel olay ve yine basit görünen yöresel tepkiler, protestolar, direnişler iyi biçimde toparlanıp yine merkezi organlar eliyle yayılmadıkça iyi bir propaganda ve ajitasyon yapılamaz.

Her komitemiz, her yoldaşımız bu bakımdan görevli ve sorumludur. Yine bu konuda her sempatanımız çaba göstermelidir. Haberler belli kanallardan ve gizlilik kurallarına uyularak ulaştırılmalıdır. Cuntanın teşhirinde ve bu zorba düzene karşı mücadelede bizimle dayanışma içinde olmak isteyen tüm ilerici, yurtsever insanlardan da bunun için destek bekliyoruz.

yılı 1 Mayıs'ında kitleler daha da kararlılıkla, inançla, coşkuyla yürüdüler. O gün, İstanbul'da pek çok burjuva, korku ve tedirginlikle kenti terketmişti. Oysa işçi sınıfı saldırgan değildi. O, barışçı ve sömürsüz bir gelecek için savaşıyordu.

Burjuvazi 1979 yılında 1 Mayıs'ı sıkı yönetimle karşıladı. İstanbul'da ve diğer birçok ilde tören yapılamadı. Kürdistan işçileri ve yurtsever güçleri o yılın 1 Mayıs'ını, sıkı yönetimin olmadığı Bitlis kentinde kutladılar.

1981 yılında ise 1 Mayıs hiç bir ilde açıkça kutlanamadı. Ülkeye, 12 Eylül sonrası faşist zulüm çökmüştü. Heryerde zindanlar doluydu. Binlerce DİSK üye ve yöneticisi de tutuklanıp işkence çarkından geçirilenler arasındaydılar. Bugün, faşist Cunta, 52 DİSK yöneticisini idamla

yargılıyor ve binlercesini daha yargılamaya hazırlanıyor. Cunta'nın DİSK yöneticilerine duyduğu hincin bir nedeni de DİSK'in, 1 Mayıs işçi gününü yaşatmak için gösterdiği dirençtir. Cunta, efendileri hesabına, oç alıyor. Ülkeyi, yeniden uzun, karanlık bir döneme sokmaya çalışıyor.

Ama bugünler de geçecek ve karanlık çok sürmeyecektir. Taksim'de, Konak'ta, Tandoğan'da, Kürdistan kentlerinin o kırık-dökük, ama bizim için şirin olan meydanlarında 1 Mayıs'ı yeniden, en büyük coşkuyla, bayraklar ve türkülerle kutlayacağımız günler gelecektir. Ve bu kez, belki artık, burjuvazinin, sömürgecilerin polis ve jandarma çemberi hiç olmaksızın..

Savaşımız o günler içindir. Ve kuşku yok, kazanacağız!

Cuntanın Düzmece Davası

Geçen sayımızda bahsettiğimiz, Erzurum'da açılan ve Ağrı yöresindeki olayları konu edinen davada 169 kişi yargılanıyor. Bunlardan 120'si TKSP üyesi veya militanı gibi gösteriliyor, yirmi kadınının "ülkü-cü", bir okadarının PKK üyesi olduğu söyleniyor. Bunun dışında kişiler de davaya karıştırılmış bulunuyor.

Cunta'nın savcısı, polislin işkence edip kendisine teslim ettiği herkesi, bir örgüte yakıştırmakta kusur etmemiş. Sosyalistlerle ülkücü faşistlerle birlikte yargılıyor.

İşin ilginç yanı birçok kişinin öldürülmesi hem TKSP'li ve PKK'lı olarak gösterilenlere, hem de faşistlere yükleniyor. Örneğin faşistlerin öldürdüğü solcu öğretmenlerin katili olarak sosyalistler gösteriliyor!

Sanık Abdülkadir Aksoy, kardeşi Metin Aksoy işkencelerde öldürüldüğü, diğer kardeşi Halil Aksoy'un 5 tırnağı çekildiği ve komaya sokulduğu için şikayet dilekçesi verdiğinden 15 yıla kadar hapsi isteniyor!

Sanıklardan biri YSE müdürlüğündeki işinden atılınca itiraz dilekçesi verdiği için yargılanmaktadır!

İşkenceler sırasında insanlara gerçeklerle hiçbir ilişkisi olmayan düzmece ifadeler imzalatılmış. Diğer yandan Cunta'nın savcısı, Ağrı halkının "büyük çoğunluğunun fevkaledede yalan konuştuğunu" iddia ediyor, ve "Ağrı vilayetinde karanlık işlerin döndüğünü" söylüyor.

CİNAYETLERİN HESABI SORULACAKTIR

Faşist Cunta içerde ve dışarda köşeye sıkışıkça azgınlaşıyor. Bir süre önce TKEP üyesi, Seyit Konuk, Ethem Coşkun, Necati Vardar adlarındaki üç devrimci genci idam etti. Ama resmi idamlar Cunta'nın cinayetlerinin sadece küçük bir bölümü. Birçok ilerici, yurtsever insan, Cunta'nın polis ve jandarması tarafından bulunduğu yerde, evde, sokakta kurşuna diziliyor. İşkencelerde katledilenlerin, sakat bırakılanların sayısı durmadan kabarıyor.

Cunta, hapishaneleri başından beri faşist toplama kamplarına dönüştürmüştü. Son günlerde hapishanelerde direnişlerin yoğunlaşmasına karşı, faşist Cunta, zorbalığını arttırarak cevap veriyor.

Bu zorbalığın her türlü ölçüyü aştığı hapishanelerden biri de Diyarbakır Askeri Cezaevi. Bir ay kadar önce Diyarbakır merkezinden gözetilene alınanlara uygulanan yoğun işkenceler sonucu ölenler olduğu haberi dışarıya yansıdı. Son günlerde ise askerlerin tutuklular üzerine ateş açtığına, koşuşları taradıklarına ve bunun sonucu en az 6 kişinin yaşamını yitirdiği, pekçok kişinin ise yaralandığına dair bilgiler aldık.

Cezaevinin çevresi sıkı asker ve polis kordonu altında. Tutuklular ne yakınlarıyla, ne de avukatlarıyla görüştürülüyor.

Bay Savcı, "karanlık işlerin" bizzat kendi devleti, kendi polis örgütü tarafından dönderildiğini söylemiyor tabi. Polis ve faşistlerin birlikte estirdikleri terörün, işledikleri cinayetlerin sorumlusu olarak şimdi başka insanlar, sosyalistler ve yurtseverler yargılanıyor. 20 kadar faşist beslemenin bu davaya dahil edilmesi ise salt zevahiri kurtarmak, kamuoyunu yanıltmak içindir. Böylece, Cunta'nın kendi faşistliğini gizlemek için daha baştan yaptığı gibi, "bakın, biz faşistleri de yargılıyoruz," deniyor. Oysa bu kişiler de adeta masum gösterilmek için ne lazımsa yapıyor.

Ağrı'da, Doğubeyazıt'ta ve yakın çevrede TÖB-DER ve DHKD gibi demokratik örgütlere üye olan, legal Özgürlük Yolu ve Roja Welat gazetelerini dağıtan veya sadece bulundurmuş olan kişiler, ilerici insanlar, bazı ilerici ailelerin hemen tüm fertleri, kadın-erkek, genç-yaşlı demeden bu davaya dahil edilmiş. Bunlar gizli örgüt üyesi ve terörist gibi gösterilmeye çalışılıyorlar. Cunta bütün bu zorbalıklarla ve kukla mahkemelerle halkımızı sindirmek, aklıra ilerici ve yurtsever hareketin "kökünü kazımak" istiyor. Ama bu zavallı zorbalar yanılıyorlar. Tarih, bugüne kadar, halkın ilerici mücadelesinin kökünü kazımak isteyen tüm zorbaların hüsrana uğradıklarını, kendilerinin yıkılıp gittiklerini gösteriyor. Onların sonu da hiç kuşkusuz, böyle olacaktır.

Cenazeler yakınlarına bile teslim edilmiyor. Bu nedenle katledilenlerin kimliği hakkında kesin bilgiler edinilemiyor.

Sömürgeci faşist rejim tutukevlerinde katliamlara yöneliyor. O, 1,5 yıldır estirdiği terörle, toplu tutuklamalarla, işkence çarkını amansızca çalıştırmakla, kukla mahkemelerle ve Kürdistan'ı bir boydan bir boya tarayıp korku ve zulüm saçmakla Kürt halkını yine de sindiremediğini görmektedir. O, içerde ve dışarda kitlelerin kabaran nefretine, protestolara, mücadele direncine karşı hırçınlaşıyor ve kudurganca eylemlere girişiyor.

Mücadele çetindir, bunu biliyoruz. Kürt halkı tarihte özgürlüğü için yüzbinlerce kurban verdi. Bugün de pekçok insanımız, emekçi yurtsever ve aydın kişi aynı dava uğrunda yaşamını yitiriyor, sakat kalıyor. Ama mücadele durmayacak. Sonunda kazanacak olan biziz, yitirecek olan faşistler, sömürgecilerdir. Gelecek Kürt ve Türk emekçilerinin, ilerici insanlarınıdır.

Faşist generaller ve tüm öteki katiller bilsinler ki bu cinayetlerinin hesabını kendilerinden soracağızız.

48. SALIYA PKI

Partiya Komünist a Iraqê dî 28'ê Adarê da 48 saliya xwe piroz kir. Bona vê yekê PKI dî welat da lî ciyên rızgarkirî dî Kurdîstana Iraq û lî derva, lî gele ciyên dîn, her usa jî lî bajarê Frankfurtê civin çekiribû.

Dî civina Frankfurtê da gele endamên KOMKAR jî amade bûn û komikên wê yê govend û stranan listikên Kurdi nişan dan û klamên Kurdi gotin.

Partiya me bona roja sazûna PKI, mesa jê rîn jê ra şand:

"Partiya me, sersaliya roja sazûna PKI bî dil piroz dîke û piştgriya xwe jî we ra nişan dîde.

Îro dî Iraqê da Partiya Komünist, tevi hêzên welatparêz ên Kurdîstanê û tevi hêzên demokratik ên Iraqê, dîji sazûmana zordest a Saddam Huseyn şereki dijwar dîke. Em hevîdar in ku lî dawiyê ew rîma xwinrij û kevnepereşt wê bişkê û lîmek demokrat bî desti hêzên demokrat wê sazbe.

PKI, dî diroka xwe yê dirêj da xebateke gelek bê westan û xebateke mêrani kirîye û iro jî dîke. Wê, gelek keç û lawên xwe yê hêja dî ve rê da wînda kirîye bo rızgariya karkeran û bo serfiraziya gel.

Partiya me jî birati û hevaltîya ku PKI nişan dîde gelek dilşa ye û serketîna we dixwaze.

Partiya Sosyalist a Kurdîstana Tûrkiyê

13. SALIYA CEPHA DEMOKRATI

Îsal pêra 13. saliya avakirina Ceph Demokratî ya Rızgariya Filistin hat pirozkirin. Partiya Sosyalist a Kurdîstana Tûrkiyê, Ala Rızgari û KUK bî hevra silavnameyek şandin bo piroziyê jî CDRF'ra. Ewana, dî silavname xwe da gotin:

"Damezirandina 13 saliya CDRF bî şahî tê pirozkirin. Em vê rojê pîr bî qedr u granbiha dîzanin. Bî ve mînasebata ve piroziyê em, jî bo hevalên serok, kadr, endam û aligrên CDRF'ê serketin û serfirazi dixwazin.

"Gelê Kurdîstanê sempatiyek mezin heye jî gelê Filistinê re. Her weha, bî hemû quweta xwe hevkarê we ye.

"Doza gelên me dî Rohilata Navin da yeke. Emerika Yekbûyi, Siyonist tevi kevnepereşt û koloniker bî hemû quweta xwe lî ser serê me sekînine. Jî bo ev dijminê şirik, pêweste ku em bî hemû hêzên demokrati û dîji imperyalista, dî mîntiqê da hevkarîyê dî navbera xwe da xurttir bîkin.

"Gelê me bawer dîke ku, gelê Filistinê wê dewleta xwe ya serbixwe û demokratik pêk bîne. Gelê Kurdîstanê serkevtina gelê Filistinê, serkevtina xwe dizane."

CUNTANIN TOPRAK REFORMU

Bir süre önce gazeteler, Cunta'nın bir toprak reformu tasarısı hazırladığını yazdılar. Çoğu insan bu haberi hayretle okumuştur. Büyük ihtimalle bazıları, bunu Cunta'nın iyilik hanesine yazmak için sabırsızlanmışlardı. Şili Cuntası toprakları köylülerin elinden geri alırken Türk Cuntası onlara toprak verecekti. İşte Türk Cuntası'nın faşist olmadığına bir kanıt daha!

Beş generalin dudakları arasından çıkan evet ve hayırlara göre saniyede yasa çıkartan ve böylece dünya hızlı yasa çıkarma rekorunu kıran bu cunta, bakarsın aklına eser, bir yasa da bunun için çıkarırdı. Böylece yıllardır bir yılan hikâyesine döndürülen toprak reformu, astığı astık, kestiği kestik bu Cunta eliyle çözümlenirdi! Nasıl olsa Cunta "oy hesapları yapmıyordu."

Türkiye'de bazı baylar vardır ki "oy hesapları" bir hayalidir. daima, "oy hesabı yapmayan" bu tür diktatörlerden çok şey umut etmişlerdir. Ancak bu bayların hesaplamadığı şudur: Cunta halkın, emekçi kitlelerin oylarına önem vermiyor, para babalarınınkine, toprak ağalarınınkine değil. ABD'nin ve Türkiye sermaye çevrelerinin istemediğini yapamaz o. Cunta'yı işbaşına onlar getirdi, onlar işbaşında tutuyor.

Nitekim daha "yeni" toprak reformu haberlerinin sıcaklığı geçmeden Cunta'nın kimin için ve ne yapabileceği ortaya çıktı.

Önce burjuva basınının en iflah olma gericileri Cunta'yı uyardılar, "bu işi sivil yönetimler çözemedi, sen de başına iş açma," diye. Derken Danışma Meclisi Anayasa Komisyonu bir tasarı hazırladı. Buna göre Ecevit döneminde çıkarılan toprak reformu yasasına göre kamulaştırılan topraklar da ağalara geri verilecek. Ağaların, kamulaştırılan toprakların 5 yıl içinde hacine uygun kullanılmadığını ileri sürerek mahkemeye başvurması ve topraklarını geri istemesi için kendilerine 10 yıllık süre tanınacak. Bundan Urfa yöresinde 154 ağa yararlanacak. Geri alabilecekleri toprak bir milyon dönümü buluyor.

Ağalar bunu yapacaklar elbet ve davaları kazanacaklar. Üstelik toprakları eski bedel üzerinden geri alacaklar. Para değeri o günden bugüne birkaç kat düştü. Yani ağalar bir bakıma on liraya sattıklarını bir liraya geri alacaklar. Toprak üzerinde yapılan tesisler de onlara bedavadan kalacak. Böylece yapılan tüm bu masraflar da halkın cebinden çıkacak.

Böylece Cunta'nın köylüler için ne yapacağı anlaşılabilir oldu. O, ağalardan geçen dönemde alınan toprakları onlara geri veriyor, halkın cebinden milyarları da birlikte.

Faşist Cunta'dan bir toprak reformu beklemek gülünç olurdu. Cunta'nın ilk işlerinden biri, kamulaştırılan madenleri eski "sahiplerine", yani patronlara geri vermek oldu. Şimdi de kamulaştırılan toprakları ağalara iade ediyor.

Ağalar, açacakları davalarla, yalnız kamulaştırılıp henüz dağıtılmayan toprakla-

rı değil, köylülere dağıtılmış ve onlar tarafından işletilmekte olan toprakları da, binbir hile, rüşvet ve zorbalıkla tekrar ele geçireceklerdir.

Türkiye'de ne faşist Cunta, ne de herhangi bir burjuva hükümeti büyük toprak sahiplerine dokunamaz, köylüye toprak veremez. Hele ordu ve polisini Kürdistan'a yığan Kürt köylüsüne her işgal ordusunun yapmayacağı en azgınca, en alçakça bir zorbalığı reva gören Cunta'nın, Kürt köylüsüne toprak vereceğini düşünmek saflık olur.

Köylülere toprağı ancak devrimci bir hükümet, işçi ve köylülerin kendi hükümeti verebilir. Köylüler de artık büyük ölçüde bunu anlıyorlar ve sömürgecilerin masallarına kanmıyorlar. Toprak savaşı, aynı zamanda devrimci bir iktidar için savaştır.

Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi, köylümüzün toprağı kavuşmasını işçi ve köylülerin iktidarına bağlı görüyor. Sömürgeci burjuva hükümetleri bugüne kadar köylülerimize yalan söylediler, onlar, kendi işbirlikçilerine, ağalara dokunmazlar, köylüye toprak veremezler, vermezler.

Köylünün toprağı kavuşması bir devrim sorunudur. Partimiz, bunun için öncelikle Kürt halkı üzerindeki sömürgeci boyunduruğun kırılmasını zorunlu görüyor. Bu da yetmez, iktidar demokratik halk güçlerine, işçi ve köylülerin eline geçmelidir.

Partimizin programında toprak sorununa ilişkin olarak şöyle deniyor:

"1. Bir toprak devrimiyle büyük toprak sahiplerine ait topraklar millileştirilecektir.

2. Topraksız ve az topraklı köylüye bedelsiz toprak dağıtılacak, gönüllü kooperatifler oluşturulması teşvik edilecek, modern tarım araçları sağlanacak, tarım tekniklerini öğrenip uygulamaları için yeterli uzman görevlendirilecek, eğitimlerine yardımcı olunacaktır.

3. Tüm meraler kamulaştırılacak ve meralardan yararlanma bilimsel esaslara göre olacaktır.

Hayvanların yetiştirilmesi, beslenmesi, hastalıklarının tedavisi, hayvansal ürünlerin işlenmesi, korunması modern yöntemlere kavuşturulacak, bu alanda da üreticilere yardımcı olunacaktır.

4. Yoksul ve orta halli köylülerin tüm borçları affedilecektir.

5. Köylülere yeter kredi sağlanacak, köy emekçileri tefecilerin sömürüsünden kurtarılacak, tefecilik yasaklanacaktır.

6. Köylülerin ağalara, bey ve şeyhlere, ne ad altında olursa olsun haraç ya da vergi vermeleri, angarya yapmaları önlenerek, feodal dönemden kalan bu tür kölelik ilişkilerine son verilecektir.

7. Tüm köylere elektrik, yol, su, okul, dispenser, okuma odası gibi tesis ve hizmetlerin bir an önce sağlanması için çalışılacaktır.

8. Toprak devriminin başarılı biçimde uygulanmasına; ağaların, şeyhlerin ve benzer gericilerimizin kırsal kesimdeki sömürüsüne son verilmesine ve devrimin

kırsal alanda gelişmesine yardımcı ve destek olmak üzere köylerde köy emekçileri komiteleri oluşturulacaktır."

Partimiz, görüldüğü üzere, toprak devriminin başarısı için köylülüğün örgütlü ve aktif katkısını zorunlu görüyor. Bunun temeli köy emekçileri komiteleri ve gönüllü kooperatif örgütlenmesidir. Köylüler örgütlenmeden, toprak savaşına bizat katılmadan bu temel sorunu çözümlenemez.

Yurt Dışında

CUNTAYA KARŞI MÜCADELE YÜKSELİYOR

Halka kan kusturan faşist Cunta'ya karşı yurt dışındaki protestolar gün geçtikçe daha da genişliyor. Son olarak Türkiye ve Kürdistan'dan 17 demokratik örgüt, faşist Cunta'nın işkence, idam ve Türkiye Kürdistanındaki katliamlarına karşı biraraya geldiler ve Almanya'nın Duisburg kentinde bir protesto yürüyüş ve mitingi düzenlemeyi kararlaştırdılar.

8 Mayıs'ta yapılacak eyleme Kürdistan İşçi Dernekleri Federasyonu (KOMKAR), FİDEF, BİRKOM, Cephe-Birlik Yolu, İşçi Gerçeği, DİB-FAK, Gerçek İşçinin Sesi, DEV-SOL, KOÇ-KAK, Kurtuluş ve diğer bazı küçük örgütler katılıyor.

13 demokratik örgütün Kürtçe, Türkçe ve Almanca dillerinde yayımladıkları ortak bildiriye şöyle deniyor:

"Uluslararası emperyalist tekellerin ve yerli uşaklarının hizmetkârı olan faşist generaller, gecekonducularda, fabrikalarda, Kürdistan kentlerinde ve köylerinde, devrimci-demokratik hareketin gelişmiş olduğu tüm bölge, kent, kasaba ve köylerde emekçiler üzerinde kitlesel terör uyguluyor.

"Topraklarımız üzerinde faşizme karşı mücadele eden halklarımızın bir parçası olan bizlerin köle gibi satıldığı F.Almanya'da insanlık onurumuz çiğnenmektedir. Kaç Mark'a satılmamız gerektiğinin pazarlığı yapılmakta, ailelerimiz parçalanmakta ve hertürlü sosyal haklarımız çıkarılmak istenen "Yabancılar Kararları" ile kısıtlanmak istenmekte ve iltica hakkı cuntanın zulmüne uğrayanlara tanınmamaktadır. Tüm bunlara karşı sessiz kalmayalım ve Almanya'daki sınıf kardeşlerimizle beraber bu baskılara karşı çıkalım."

17 demokratik örgütün Türkiye'deki faşist rejime karşı düzenledikleri bu ortak eylem, dayanışma ve güçbirliği yolunda olumlu bir adımdır. Dayanışma yalnızca bu eylemle sınırlı kalmamalı, devam ettirilmeli, faşizme ve emperyalizme karşı olan daha geniş demokratik güçleri çerçevesine almalı ve ortak bir cephe için temel hazırlamalıdır.

Partimiz, öteden beri, böylesine geniş güç ve eylem birliklerini savundu. O, yurt dışındaki emekçilerimizin bu ortak eylemlerini bu açıdan olumlu ve sevindirici bir gelişme olarak nitelemektedir. Partimiz bu eylemi destekliyor.

RİYA SERKETINÊ

İnsaniyet nêziki dawîya sedsala 20'an dibe. Lî aliyekê dî gele welatanda şoreşên cıvaki pêk hatin û gele mîlet derbazî sosyalizmê bûn; ew dî welatê xwe da jîyanek azad û pêşkêti avadîkî. Dî aliyê dîm da, ew 50-60 sal e ku mîletên bîndest dîjî nîrê imperyalîst û kolonyalîstan rabûn, ew nîrê şikandî, gîhîştî rîzgariyê û nîha jî bona pêşvebirîna welatê xwe kar dîkî. Mîletê bîndest dî dîne da hî jî hene, lê kê mîn û ew jî bo rîzgariya xwe cehd dîkî. Yek jî wan mîletê Kurd e.

Ew sedsalî ku mîletê Kurd bîndest e, Kurdistan dî nav dewletên zordest da perçe perçe bûye. Dî hemû parçeyan da lî ser gelê me zordestîyeke ne dîti tê kîrî. Bîyani, heyîyên welatê me, nîft, hesîn û sîfar, dar û ber, pez û dewarê me talan dîkî dîbî û gelê me lî ser welatekî şîrî û dewlê mend dî nav xîzaniyê da dîjî. Nahêlîm ku em zmanê xwe jî bî serbestî qîsebîkî. Dîxwazî çanda me, dîroka me bîdî wîndakîrî, geleki 20 mîlyon bî darê zorê jî ortê rakî.

Lê mîletê me jî vê yekê ra razî nabe. Gelê Kurd dî demên çûyî da dîjî bîyaniyan, dîjî bîndestîyê gele caran serê xwe rakîr, xwîna xwe rîjand û iro jî dîrîjîne. Hemû merîvên bîrewer, hemû merîvên huşyar û welatparêz dîzanî ku heya welat jî bî nîrê bîyaniyan rîzgar nebe jî mîletê Kurd ra rehetî û pêşveçûnî tune. Û mîletê Kurd lî hemû parçeyan bo azadiya gel û welat xebat dîke. Lî Kurdistanî Iraq û Îranê hêzên welatparêz iro şerê çekdari dîkî. Lî Kurdistanî Tîrkîyê tevgera azadiyê roj bî roj bîlînd dibe. Lî Sûriyê Kurd bona heqên xwe yê netewî karê xwe dîmeşî.

Çerxa dîrokê ber bî pêş dîmeşe. Dema me dema şoreşa sosyalîzmê û dema şoreşa rîzgariya gelan e. Bîbê nebê, 20 mîlyon Kurd jî wê şerê azadiyê bîbe serî û welatê xwe rîzgar bîke. Bîr û bawerîya hemû merîvên huşyar û welatparêz ev e. Lê tenê bî zanîna vê yekê nabe. Rîya rîzgariyê çetî e. Eger hêzên welatparêz û şoreşger bî awayekî zelal û bî zanîstî lî ser pîrsên tevgera rîzgariyê ne nîhêrî, û jî gel ra rîyekî baş rast nekî, ev rê dîrêj û çetîmîr dibe.

Rîya ku dîvê em bîdî ber xwe çîye? Em lî vê nîvisarê dîxwazî lî ser vê pîrsê bîsekî.

**Dîvê Bawerîya Me
Bî Mîletê Me Bê**

Rîzgariya mîletan, berî her tîştî bî des-

tê wan dibe. Eger mîletek bî xwe rêz nebe û bo azadiyê bî mîrani şer neke, tu quwetek dîm wî azad nake û nîkare azad bîke. Eger mîletek rêz bîbe û bo azadiya xwe bî mîrani şer bîke tu quwetek nîkare lî pêşîya wî bîsekî.

Ew kesên ku bîr û bawerîya xwe bî mîletê xwe nayênin, dîbêjî "ev mîlet nabe merîv!" ew merîvên bê hêvî ne, dî dilê wan da bo tîştên delal û baş cî ne maye, ew ne camêr mî. Ew kesên ku rîzgariya gel û welatê xwe jî hî hêzên derva, jî "duwelên mezmî" hêvî dîkî, ew jî merîvên bê hêvî ne, nezan mî. Ew kesana rîya azadiyê nabînin û nîkarî jî mîletê xwe ra rîyeke rast nîşan bîdî, jî tevgera wî ra pêşîngî bîkî.

Dî dîne da mîletekî bê qîret, yê ku azadî naxwaze tune. Eger mîletê me heya iro bîndest maye ew ne jî sîstîya wî ye. Mîletê me dîjî zordestîyê tîm rabûye, xwîna xwe rîjandîye û iro jî dîrîjîne. Kurdistan iro seranser dîkele. Yê ku dîkare Kurdistanê rîzgar bîke mîletê me bî xwe ye. Carê mîletê me, xwe baş bî rêz bîke û eger em rîyeke rast jî gel ra nîşan bîdî êdî tu quwetek nîkare lî pêşîya tevgera gelê me bîsekî.

Quweta gelan wek dîlopên avê ne, kom dîbî û dîbî lehi. Dîvê berî her tîştî bîr û bawerîya me bî gelê me bê. Dema padşan, dema mîran êdî darbaz bûye. Eger gelê me bî xwe xurtî ra nebe, dostên gelê me jî, hêzên pêşverû û şoreşger lî çar alî dîne, nîkarî azadiyê jî me ra dîyarî bîkî. Dîvê em quweta gelê xwe baş nasbîkî û bê westan bo huşyarkîrî û rêzkîrîna wî karbîkî, tevgera azadiyê jî xeletîyan bîparêzî û dî rîyeke rast da bîmeşî.

Xebata siyasî xebata bîngehî e

Em başdîzanî ku rîzgariya gel û welatê bê şerê çekdari nabe. Dîjîmî bî dîl jî welatî nakîşe û jî zordestîya xwe venagere. Kingê dem hat û fîrsend ketîyê, dîvê mîletê me dest bavêje çek û şer bîke. Lê dîvê em tucar bînekî ku xebata bîngehî xebata siyasî ye. Eger bî aliyê siyasî gel baş bî rêz nebe, eger siyaseteke rast neyê ajotîm tevgera azadiyê dîkeve xeterê û dereng dîmine.

Hî kes guh nadîne xebata siyasî, wê piçûk dîbîmî û tenê şerê çekdari dîgîrî ber çavê xwe. Lê mîletê me pîr caran rabûye, çek gîrtîye destê xwe û bî mîrani şer kîrîye. Îro jî dîke. Tîştê ku gelê me tê da kê mî gîhîştîye xebata siyasî ye. Dîjîmî

tîm bî vê kêmasîya me zora me bîrîye.

Berî hertîştî bî xebata siyasî gel huşyar dibe, rewşa xwe dîbine, û rîya rîzgariyê fêm dîke. Ew bî xebata siyasî jî bîr û bawerîyên kevî û pûç, jî aqlîyetê eşîrtîyê, jî tesîra şexîtyê û hwd. xîlas dibe û jî armancên welatparêzî ra tê gîredan.

Gel, berî her tîştî bî xebata siyasî tê rêzkîrî, partî û cephe pêk tê. Partî dîkare pêşîngîya şerê çekdari bîke û şer bî awayekî întîzamî û dîr û dîrêj bîmeşîne. Lê hêzeke çekdari, bê tevgerîdanek (organîzasyonêk) siyasî a baş, nîkare dî nav mîlet da bî xurtî bîngeh bîgre, rîya xwe baş rast bîke û tevgerê heya dawîyê bîmeşîne.

Xebata siyasî tîm û tîm dibe, lê şerê çekdari ne usa ye. Dem heye ku gel bo şerê çekdari ne hazîr e, dîjîmî dîxwaze ku rabûn çêbe û ew bîkarîbe bî hêsânî hêzên welatparêz bîpelxîne. Dem heye ku dîjîmî dîkeve rewşêke xîrab, hêzên sîst û belav dîbî, fîrsend dîkeve hêzên welatparêz û dîvê şerê çekdari dest pê bîke. Partîyeke baş dîkare vê demê baş nasbîke û fîrsendê jî dest nêrevîne.

Partîyeke baş rêzbûyî, yê ku endamên xwe dî aliyê siyasî da xweş terbîye kîrîye û gîhandîye dîkare dost û dîjîmîne şoreşê jî hev baş cuda bîke, lî der û lî hundur jî xwe ra dostan û piştîgîrîyeke xurt peyda bîke û dî heqê listîkên dîjîmî da bê.

Ango dî tevgera şoreşgerî da xebata siyasî jî, ya çekdari jî tê kîrî; lê dîvê merîv, gora dem û çax, wan xweş lî hev bîne. Û dîvê neyê bîrkîrî ku xebata esasî ya siyasî ye û tenê hêzeke siyasî a baş dîkare evana bî hevra û bî hostatî bîmeşîne.

**Şoreşa Neteweyî û Demokrati,
Partî û Cephe**

Partî tevgerîdanên siyasî ne û bîngehê wan sîmfî ye. Mîletê Kurd jî jî sîmfî û tebaqan pêk hatîye.

Dî welatên kapitalîst da sîmfên bîngehî bîrjûwazî (xwedî sermîyan) û ya karkeran e. Şerê esasî jî dî nav van herduyan da çêdibe. Jî sala 1917 vîr da, berê lî Rûsiya, piştî lî gele welatên dîm karkeran zora sermîyandaran bîrî, sazûmana wan hîlweşandî, hukûm gîrtî dest xwe û dest bî avakîrîna sosyalîzmê kîrî. Ew tenê sosyalîzm e ku dîkare dawîya hemû zordestî û kedxwariyê bîne, bîrçatî û betaliyê, xîzani û nezaniyê jî welat bî temamî rake û sazûmanek aşîtî û edlahîyê, sazûmanek pêşveçûnê pêk bîne.

Kurdîstana me hî ne welatek azad e, hî jî ne welatek kapitalîst e. Berî her tîştî ew welatek perçekîrî ye û gelê me bîndest e. Bona vê yekê, doza mîletê Kurd ya herî pêşîngî doza azadiyê ye. Lî aliyê

din, Kurdistan li aliye senayi û çandini da ji gelek şundamayi ye. Ji ber ku biyaniyan welatê me talan kîrî, heyiyan me yê sererdê û bînerdê tîm kîşandin birin. Kapitalizm hêdi hêdi dikeve Kurdistanê, lê sazûmana kevn hin bi xurti belav ne bûye. Hin tesira axati-şextiyê, ya eşirtiyê ci û ci bi xurti, ci û ci ji bi sisti berdeyam e. Di Kurdistanê da sîfî karkeran, di aliye çendi û çoni da hin xurt nebe ji, çê bûye. Her usa ji sîfî bûrjûwazi, xasîma di aliye ticari û çandiniyê da çê dibe û roj bi roj can digre. Bona vê yekê, di Kurdistanê da rewşa abori û civaki bi rengê niv-feodal e. Ango sazûmana feodali û eşiri hêdi hêdi belav dibe lê sazûmana sermiyandari ji hin bi xurti çê nebûye, graniya xwe dane-niye. Ji ber vê yekê ji gavê pêş mîletê Kurd yê mezî ev e ku welat rîzgar bike, yekîtiya mîlet pêk bine, welat di aliye abori, civaki û çandi da pêşva bibe, pêş-berdîyên feodali bi temami rake, cîmae-azad û demokrat saz bike. Ango şoreşa Kurdistanê di vê merhalê da şoreşa azadi û demokratîyê ye.

Heke partiyeke karker û gundiyan feqîr bikaribe pêşengiya şoreşê bike, şoreş, piştî azadiyê û paqîskirina pêwendiyên feodaliyê, dikare di riya xwe da bimeşe û bigehe sosyalizmê. Partiya me ev armanc daye ber xwe. Partiya Sosyalist a Kurdistanê Tirkîyê temsila karkerên Kurdistanê dike û berî her tiştî, daxwazên karkeran û gundiyan feqîr bi cih tîne. Lê her usa ji, Partiya me dizane ku şoreşa me yê iroyîni şoreşa neteweyî û demokratî ye, berî her tiştî, divê vi kari bi cih bine. Bona vê yekê ji cepheyeke neteweyî û demokratî şert e. Divê ev cephe, hemû hêzên welatparêz di nav refên xwe da yek bike.

Perçebûna Kurdistanê û Pîrsa Cephe

Kurdistan welatek perçekirîye û di şoreşa Kurdistanê da divê ev rewşa hanê tîm li ber çavê me be.

Rewşa hemû perçeyan di aliyekê da nêzîki hev e. Ango di hemû perçên da mîletê Kurd bîndest e, zordestiyek mezî li ser çê dibe, şundamayi ye, û di hemû perçên da bo azadiya xwe kar dike. Li aliye din, rewşa her perçeyekî bi hemû cihetan ne wek hev e, ferq ji hene. Di her perçekî da tevgera gelê Kurd bi tevgera gelên din ra-ku pê ra diji, girêdayî ye.

Di hemû perçên da tevgera neteweyî di yek xetî da nameşe. Di dema Şerê Mezîna Duwemîn da li Kurdistanê Îranê fîrsenda çêkirina cumhûriyetekê (Mehabad) derket, wê wextê di perçên din da ew fîrsend tune bû. Di dema ku şoreşa Îraqê di sala 1958' da pêk hat, bo Kurdan ji fîrsen-

dên baş çêbûn. Tevgera demokratîk di temamiya Îraqê da bûnd bû û demeki şunda di Kurdistanê da Îraqê da şerê çekdari destpêkir. Disa, wexta ku sazûmana Şahi li Îranê şikiya û imperyalist ji Îranê hatin dîrxistin, bo gelê me yê Kurdistanê Îranê ji rewşeke baş çêbû; di Kurdistanê da tevgera neteweyî û demokratî bûnd bû. Îro li wê ji bo destxistina heqên neteweyî şerê çekdari tê kîrî.

Ango tevgera her perçeyekî, gora rewşa wi perçeyî û wi welatî, di riya xwe da dimeşe. Û disa, di her perçeyekî da gelê Kurd, gora rewşa wi perçeyî û wi welatî, partiyan welatparêz û demokrat pêk tîne.

Hin kes dil dikin ku bo temamiya Kurdistanê yek partiyeke çê bikin. Bi bir û bawerîya me ev tişt bê bîngêh e. Tiştêki usa bê çekîrî ji li ser kaxîzê dumîne. Siyaset bi gora dil çê nabe, divê ew li ser rastîyê û gora şeraitên diroki û civaki bê avakîrî.

Îro, bo pêşvebirina tevgera gel û serketina şoreşa Kurdistanê, li pêş hêzên welatparêz gelek wezîfeyên girîng hene. Yek ji van wezîfeyan ev e ku, di her perçeyekê da di navbera hêzên welatparêz da cepheyeke neteweyî û demokratî bê sazîrî. Heya ev cephe çê nebin û tevger perçebûyî bîmîne, di humber dijminên xurt da serketin zehmet e. Divê cephe armancên şoreşa neteweyî û demokratî bîdin ber çavê xwe. Ango hêzên welatparêz li ser armancên mîstêrek bîgên hev. Bi bir û bawerîya me, esasên armancên mîstêrek ev in ku nîrê bîndestiyê bê şikandin û cîwateke demokratîk bê sazîrî.

Divê Cephe li ser xetêke pêşverû sazbe, diji imperyalizmê, bîndestiyê û kevnepereştiyê. Cepheyeke han dikare hêzên gelê Kurd yê neteweyî, pêşverû bi temami bigre nav refên xwe û tenê hevkarên dijmin, kesên bêbext û çav li der bîminin.

Wezîfeyê girîng ya duwemîn ev e ku, di her perçeyekî da hêzên welatparêz bi hêzên pêşverû yê gelên ku pê ra dijin, bi wan ra cepheyeke diji imperyalizmê û demokratîk saz bikin. Ango li Tirkîyê Kurd û Turk, li Îranê Kurd û Faris û Acem û yê din, li Îraqê Kurd û Ereb... Him pêşverû û welatparêzên Kurd, him ji pêşverû û welatparêzên gelên ku em pê ra dijin, dizanin ku divê bîzanîbî- eger ev hevkarî nebe şerê diji imperyalizmê û diji kevnepereştiyê sist dumîne. Çêkirina cepheyeke usa fîreh bi kêrî hemû gelan tê.

Imperyalist, zordest û kevnepereşt tîm dixwazin ku gelan bikin dijminê hev, yekîtiya hêzên pêşverû çê nebe. Lê merivên hîşyar û şoreşger baş dizanin ku daxwazên, mafên karkeran, yê xebatkar, yê merivên pêşverû yek e. Eger xebatkar li hev û du wek dijmin bînhêrin ev xeleti-

yek mezî e û bi destê dijminê wan ketiye mejoyê wan. Rîzgariya wan bi piştgiriya, dostaniya hev û du dibe.

Wezîfeyê girîng ya sêwemîn ev e ku, bo hemû perçeyên Kurdistanê di navbera hêzên welatparêz da piştgurtî û hevkarîyek xurt hebe.

Dijminên mîletê Kurd, ew dewletên ku Kurdistan di nav xwe da perçekîrîne û li ser gelê me zordestiyek ne diti dikin, diji me alîkari û piştgiriya hev û du dikin. Kurdistan perçe be ji, pêwendiyên gelê Kurd di aliye abori, civaki û siyasi da ne hatiye birin û divê neyê birin. Bona serketina hêzên welatparêz divê di nav wan da piştgiriyek xurt hebe. Divê ew bi xurtî bîdin bîstînin û di navbera tevgerên hemû perçeyan da koordinasyonêkê pêk bînin.

Ev koordinasyon fîrsendê dide hêzên welatparêz ku li derva bi xurtî dengê şoreşê bîdin bîhistin, piştgurtî û dostaniya hêzên pêşverû bi xurtî bîstînin. Îro perçebûn û bê hevkarîya hêzên welatparêz, di çaralî dinyayê da rê nade ku dengê tevgerê bi xurtî bê bîhistin. Hêzên şoreşger, dost, pêşverû, di nav hêzên Kurd da hevkarî û koordinasyonêke han dixwazin.

Ev hevkarî û koordinasyon dikare daxwazên partiyan Kurd li hev bine, fîrsendê nede dubendî û qal û qirê wan û şoreşê ji xeletiyên mezî bîparêze. Çawa wezîfeyê partiyan Kurd e ku alîkariya tevgera perçên din bikin; her usa ji, heqê wan e ku wexta tevgera perçeyekî berbî xeletiyê çû wê hîşyar bikin, rê nedin ku ew bikeve xetêke kevnepereşt û alîkariya wê bikin ku ew di xetêke pêşverû da bîmeşe.

Ev hevkarî û koordinasyon dibe hêzeke mezî bo piştgiriya tevgera hemû perçeyan, bo parastina şoreşê humber êrişên dijmin û bo serketina wê.

Divê Em Dost û Dijminên Şoreşê Baş Cuda Bikin

Di şoreşgeriyê da meriv dost û dijminê xwe eger baş nasneke tucar nikare bi serkeve. Siyaset li ser prensîban tê ajotin û meriv divê prensîbên tevgerê ji siyaseta rojîni ra feda neke.

Berî her tiştî, divê meriv baş bîzanîbe di nav mîlet da dost û dijminê şoreşê kî ne. Di nav mîleteki da ji, di şerê neteweyî da hemû kes bi şoreşê ra nakin. Hin kes hene ku bi dijmin raxî ne, serketina şoreşê naxwazin. Eger em bi awayekî sîfî lê bînhêrin -û divê em usa bikin- sîfî hene bîngêhê, esasê şoreşê ne, û sîfî hene diji şoreş in.

Di dema berê da pîr kesên welatparêz hebûn ku xilasbûna mîlet ji merivên mir û (Dûmahik li rûpela 7'a)

FAŞİST CUNTANIN EKONOMİ POLİTİKASININ SONUCU:

İşsizlik, açlık ve yoksulluk

24 Ocak Kararlarının, yani faşist cuntanın ekonomik programının mimarları sık sık "serbest rekabet" veya "serbest piyasa koşulları" gibi sözlerle düşüncelerini dile getiriyorlar. Elbette bu, kapitalizmin gelişme çağında görülen klasik biçimdeki "serbest rekabet" anlamına gelmiyor. Bunun anlamı, büyük sermaye çevrelerinin önündeki engelleri kaldırmak, sadece geniş emekçi yığınları değil, aynı zamanda orta ve küçük sermaye kesimlerini de hedef alan bir uygulamayı gerçekleştirme. Başka bir deyimle çarpık kapitalist düzenin girdiği bunalımın yükünü toplumun büyük çoğunluğunun sırtına bindirmek ve kaynakları bir avuç tekelci sermaye grubu yararına seferber etmektir.

Faşist cuntanın işbaşına geldiğinden buyana yürüttüğü ekonomik politikada zamların önemli bir yeri var. Zam miktarı özellikle Kamu İktisadi Teşebbüsleri (KİT) tarafından üretilen mallarda çok yüksek oranlara vardı. Çünkü 24 Ocak kararları, devletin KİT'lerde üretilen ürünlerin halka kısmen de olsa ucuz ulaşmalarını sağlamak için yaptığı destekleme alımlarının (sübvansiyon) kaldırılmasını öngörüyordu. Bunun yerine KİT'lerin kendi kendilerine yetinmeleri istenmekteydi. Bunu sağlamak için de bu kuruluşlarda üretilen mallara sürekli biçimde zam yapma yolu tutuldu. Ancak, zamların bu alanla sınırlı kaldığı da düşünülemez. Anarşi ekonominin tüm alanlarında etkisini sürdürdü ve fiyatlar durmaksızın yükseldi.

Piyasadaki para miktarını azaltmak ve tasarrufu teşvik etmek amacıyla faiz hadleri yükseltildi. Bankalar %50'yi aşan oranda faiz ödemeye başladılar. Her yerde bankerler türedi. Bunların ödedikleri faiz ise bankalardan da yüksekti.

Ama fazla sürmedi, bankerler iflas etmeye ve ortalıktan kaybolmaya başladılar. Faşist hükümetin ilgili bakanı ise "Vatandaş kumar oynamıştır" demekle yetindi. Faşist yönetim bu tür manevralarla devletin Bankerlik olayı ile ilgisi bulunmadığını göstermek istiyordu. Oysa böylesi bir görüşün ciddiye alınacak tarafı yoktu. Gerçekte ise bankerlerin ortaya çıkması ve haktan milyarlarca lira toplamaları cuntanın ekonomik program hedeflerine uygundu. Devlet onları çeşitli şekillerde destekledi ve teşvik etti. Bu nedenle de bankerler eliyle gerçekleştirilen soygunun suçu devlete aittir.

Diğer taraftan yüksek faiz kredilerin pahalılaşmasına neden oldu. Bu ise kredi hacmindeki daralmanın asıl nedenlerinden birisidir. Bankalar yüksek faiz ödemek suretiyle topladıkları paraları kredi olarak vermekte güçlük çekiyorlar. Her şeyden önce bankaların kâr edebilmeleri için ödedikleri faizden daha yüksek oranda gelir getirecek biçimde onu kullanmaları gerekir. Oysa mevcut koşullarda bu kolay kolay mümkün olamıyor. Pahalı kredi kullanmak ne yatırım yapan ve ne de ticaretle uğraşan kapitalistlerin göze alabilecek-

leri birşey değil. pahalı kredi maliyetlerin ve dolayısıyla da fiyatların yükselmesine neden olur ki, sonuçta üretilen malların pazarda tüketilmesini daha da güçleştirir.

Son zamanlarda bankalar bankerlerden sonra iflas sırasının kendilerine geldiğini ve geleceklelerinden endişe ettiklerini açık şekilde söylemeye başladılar. Aslında faşist yönetim de küçük bankaların daha büyükleri tarafından yutulmasına yarıyacak bir takım adımlar attı ve atıyor. Örneğin: Yeni kurulacak bankaların en az 4 milyar lira sermayeye sahip olmaları ve eskilerin ise belli bir süre içerisinde sermayelerini bu miktara çıkarmaları, açılacak yeni şubeler için de belli miktarda sermayeyi Merkez Bankası'na yatırmalarını öngören karar bu amaca hizmet etmek amacıyla alındı.

Emekçi sınıfların durumu giderek kötüleşmektedir. İşçi, memur ve benzeri kesimler açlıkla yüzüzedirler. Faşist cunta, işçi haklarını savunan sendikaların kapısına kilit astı ve böylece işçileri sendikal mücadele vermek, grev yapmak ve toplu sözleşme imzalamak gibi silahlarından yoksun kıldı. Toplusözleşme yapma yetkisi cuntanın atadığı kuklalardan birisi olan YHK tarafından yerine getiriliyor. Memurların durumu ise bundan farklı değil. Cunta döneminde ücretler, fiyat artışlarının çok gerisinde kaldı ve gerçek ücretlerdeki gerileme gittikçe arttı.

Faşist cuntanın ekonomik kararları köylülüğü de güç durumda bıraktı. Tarım ürünlerinin fiyatları düşük tutuluyor. Bununla güdülen amaç, bir yönüyle piyasaya akan para miktarını düşük tutmak diğer yönüyle ise tarımdan sanayiye ucuz ham madde, kaynak aktarmaktır. Buna karşılık tarım girdilerinin fiyatları yükselmeye devam etti. Örneğin gübre fiyatları öylesine yükselme gösterdi ki gübre kullanımında küçümsemeyecek derecede gerileme ortaya çıktı. 1979'dan 1981 yılı sonuna kadar gübre fiyatlarındaki artış oranı yüzde 1017'dir. 1979 yılında 2500 lira olan DAP türü gübrenin fiyatı iki yıl sonra 29 bin liraya çıkmış oldu.

Faşist cuntanın uyguladığı ekonomik politikadan en büyük darbeyi yiyen kesimlerden biri de küçük esnaf ve sanatkârlar oldu.

Esnaf ve sanatkâr, zor dönemlerde kullanılabileceği yedek kaynaklara sahip değildir. Daha çok kredi kullanarak ve borçlanarak varlığını devam ettiren bu kesim, gerek genel olarak süregelen enflasyon, gerekse kredilerin pahalılaşması yüzünden güç duruma düştü. Cunta döneminde bu kesimde iflaslar kat kat artış gösterdi. Bugün burjuva yazarları bile orta tabakaların yok olmakta olduğunu söylemek ve dikkat edilmesi gerektiğini hatırlatmak zorunda kalıyorlar.

Tekelci türk burjuvazisi pazar sorununun çözümünü beceremiyor. Türk sanayinde kapasite çok düşük olmasına ve durgunluk bütün şiddetiyle sürmesine rağmen

üretilen malların sürümü, satılması çok yetersiz kalıyor. Üstelik burjuvazi dünya pazarına çıkma ve kendisine bir yer edinme şansına da sahip değil. Kaçakçılığa karşı mücadele adı altında halka baskı uygulanmasının, özellikle Kürdistan'da işin dükkânları kapatmaya, sınırda yasak bölgeler oluşturmaya kadar vardırımının bir nedeni de pazar sorununa çözüm bulma isteğidir.

Türk lirası geçtiğimiz yıl devamlı olarak devalüe edildi. Ama bu da dış ticaret açığını kapatacak ölçüde ihracatı teşvik etme rolü oynamadı. Çünkü her şeyden önce Türk sanayinin kapasitesi ve niteliği ihracatın bu ölçüde artırılmasına elverişli değil.

Esasında tekelci türk burjuvazisi de sanayileşmede başarı kazanamayacağını bilincindedir. Bu yüzden de İMF ve Dünya Bankası gibi emperyalist kuruluşların çetelerine uygun bir yol izliyor ve umudunu tarım ile tarım alanındaki gelişmelere bağlamış görünüyor. Son yıllarda sık sık duyulan "petrole karşılık buğday" sloganı bu politikanın bir yansımasıdır. Fırat nehri üzerinde yapılması için uğraşılan barajlar enerji üretiminin yanı sıra tarımsal gelişmeye de hizmet amacıyla inşa ediliyorlar. Ama bunlar büyük projelerdir ve Türkiye'nin bunları yapmayı başaramayacağı, başarsa bile maliyetlerinin ne olacağı belli değildir.

Türk burjuvazisi üretimi arttırarak piyasadaki para ve mal dengesini sağlamayı, bu yolla enflasyonu geriletmeyi başaramadı, bugün de başaramıyor. Bunun için bütün umudunu piyasadaki para miktarını azaltmaya bağlamış durumda. Faşist baskı ve terörle kitleleri ezip sömürmek suretiyle bunu sağlamaya çalışıyor ve kaynakları tekeli sermaye yararına harekete geçiriyor. Ama bu da yarına temel bir çözüm getiremiyor ve sonuçları bakımında... bunalımı derinleştirici rol oynuyor. Örneğin, faşist cunta emekçilerin gelirlerini ileri derecede düşürdü. Ama bu sefer de kitlelerin satınalma gücü öylesine düştü ki düşük kapasiteli sanayide üretilen ürünler bile satılamaz oldu. İşverenler bile bundan şikayet etmeye başladılar. Diğer taraftan piyasadaki para çekmek, yani tasarrufu arttırmak için izlenen yüksek faiz politikası veya kredi kullanımında başvurulan kısıtlamalar, yatırımların durmasına ve üretimin düşmesine neden oluyor.

Gerçi, emekçilerin aşırı derecede sömürülmesi pahasına, fiyat artışlarında bir miktar düşme sağlandı, ama bu önu suni bir engelle kapatılan nehre benzer. Önu kapatılan nehir nasıl ki bir zaman sonra bendini aşır bir sele dönüşürse, zorlama yöntemlerle hızı kısmen düşürülen enflasyon da bir süre sonra eskisinden daha hızlı biçimde ortaya çıkacak, çarpık kapitalist düzenin bunalımını daha da derinleştirecektir.

RİYA SERKETİNÊ

axa û şêx hevî dîkîrîn. Ewana karker û cotkarên Kurdistanê, xebatkar, argo pîraniya gel (sedida 90 - 95) ne dîdîtin, ew bî tîşteki say nedîkîrîn. Niha ji merivên usa hene ku guh nadine xebatkaran, bî navên mezîn, bî serokeşiran, şêx û axayên "xurt" digerin.

Dî dema berê da ji nav feodalan, ji mirî axa û şêxan, serokeşiran merivên welatparêz derketine û diji zordestiya hukûmetan şer kirine. Lê pîr kesên feodal ji yan piştgiriya dijmin kirine, yan ji bêteref mane.

Rîzgariya mîletê Kurd bî destê feodalan nabe. Ew tucar nîkarîna pêşengiya şoreşê bîkî. Ji ber ku şoreş gundiyan rîzgar dîke, yekîtiya mîlet pêk tîne û hukûmeta feodalan dîşkine. Bona vê yekê ye ku merivên feodal bî pîraniya tevî şoreşê nabî û bî ba dijmin cîyê xwe dîgîrîn.

Bîngêhê şoreşê karker û gundiyan Kurdistanê ne. Şoreş hertîştê wan e. Şoreşê gundiyan -divê bîde-, wan hîm ji nîrê biyaniyan, ji zordestiya neteweyî, hîm ji ji bîndestiya mirî û axa û şêxan xilas dîke. Rîzgariya karkeran, ya gundiyan feqîr bî şoreşa neteweyî dest pê dîke û bî şoreşa sosyalîstî temam dibe.

Dî şoreşê da yê ku bî dil û can şerdîkî xebatkar in, karker û gundi ne. Şoreşê ku piştî xwe nede wan, wan bî xurtî hîşyar û rêz nake, tucar nîkare bî serkeve. Quweta şoreşê ya bîngêhin karker û gundiyan hîşyar û rêzbûyî ne. Ew xezîneyê şoreşê ne.

Eger bendê şoreşê dî dest partîya wan da be, dijmin çîqa xurt be ji nîkare zora gel bibe. Gelekî ku rîzgariyê bî dil û can bîxwaze, baş rêz bibe, împeryalizma Eme-riki ji nîkare zora wi bibe. Eger partî ne partîya karkeran be, marksîst-lenînistî nebe ji, divê partîyek demokrat û pêşverû be. Disa dî nav şoreşê da piştî xwe bîde karker û gundiyan. Dî programa xwe da cîh bîde daxwazên wan ên esasî, rê lî wan negire, alîkariya wan bîke ku ew hîşyar bîn û bî rêz bîn. Çîqa fîrsend bî destkeve bo xebatkaran tîştên baş bîke. Usa ku xebatkar ji bî çavê xwe bîbin û şoreşê ra xwedî derkevin.

Împeryalist dijminê mîletê Kurd in. Ewana dî dem û çaxên çûyî da dî dîroka Kurdistanê da tîm roleke xirab listîne û iro ji dîxwazîna bîlîzîna. Dostê mîletê Kurd yê esasî welatên sosyalîst in.

Esasê împeryalizmê ev e ku, împeryalizm diji azadiya gelan e, tîm lî tazîkirîna wan digere, dîxwaze wan bîndest bîke. Esasê sosyalîzmê ji ev e ku, sosyalîzm diji zîlm û zordestîyê ye, azadiya gelan, rîzgariya xebatkaran dîxwaze.

Heya çend sal berê gele kes hebûn ku bî navê welatparêziyê dijminîya welatên

soyalîst û xulamîya împeryalistan dîkîrîn. Ew, bî gotîna, rîzgariya Kurdistanê bîxwazîna ji, bî kîrîna dijminîya rîzgariyê dîkîrîn.

Îro gelê Kurd, gora çend sal berê gelek hîşyar e û dost û dijminên xwe çêtir nas dîke. Lê divê disa ji em hîşyariyê ji dest bernedîn. Merivên kevneperest, merivên dijminê sosyalîzmê iro ji hene; belkî xwe vîşartîne, lê eger fîrsendê bîbin disa dengê xwe bîlînd dîkîn. Û eger fîrsendê bîbin, dî bîm dest da ya xwe disa dîkîn.

Tevgera karkeran lî welatên dinê, tevger û hukûmetên diji împeryalizmê, yê demokrat dostê gelê me ne.

Divên hêzên welatparêz, lî çaralî dinê hêzên pêşverû ra pêwendiyên baş pêk bînin. Eger ew dost û dijmin baş nasbîkî, lî ser prensîban bîmeşîna, ji listîkên dijmin hîşyar bîn, ew (hêzên welatparêz ên Kurdistanê) dîkarîna bî hêzên pêşverû ra pêwendiyên xurt çêbîkî. Bo serketîna şoreşa Kurdistanê ev tîşteki gîring e.

Îro, perçebûna Kurdistanê û girtîna dorberê wê bî hêzên dijmin, ji tevgera ge-

lê Kurd ra gele çetînahîyan derdîxe. Ev dewletên ku Kurdistan dî nav xwe da perçe kirîne, piştgiriya hev dîkîn ku fîrsendê nedîn tevgera gelê Kurd cîh bîgîre, bî serkeve. Carcaran ji dî nav wan da problem çêdîbin, wekî şerê Iraq û Îranê. Dî demên han da, her alî dîxwaze, hîmber dijminê xwe ji tevgera Kurdistanê feyde bîstîne. Divê partîyên Kurd dî vi alî da gelek hîşyar bîn. Wexta dî nav dijminan da zîddîyet çêdîbin, divê hêzên welatparêz ji van zîddîyetan îstîfade bîkî, lê tucar bendê şoreşê nedîn dest wan.

Dî şoreşgeriyê da û her usa ji dî siyasêta da hostatî ev e ku meriv dî demên teng da riya xwe şaş neke. Divê em, hêzên Kurdistanê yê welatparêz ji, baş bîzanbîna ku rîzgariya mîletê me, berî her tîştî, bî quwet û xebata gelê me yê bîndest dîbe. Dî gel vî em hewcedarî alîkariya hêzên pêşverû ne lî çaralî dinê. Ew hêzên dost ji welatên sosyalîst in, hêzên aşîti û demokratîyê ne, tevgerên diji împeryalizm in.

SSCB ve ABD

1970'li YILLARIN SONUÇLARI

Kapitalist dünya, yeni bir soğuk savaş dalgasının ve silahlanma yarışının yanısıra, sosyalist ülkelere karşı ideolojik saldırıya da hız verdi. Özellikle son Polonya olaylarından yararlanarak sosyalist ekonomileri başarısız göstermek, sosyalizmi gözden düşürmek için yoğun bir propaganda ve demagoji yapıyorlar. Oysa gerçekler onları yalanlıyor. Geçmişte olduğu gibi son 10 yıl içinde de Sovyetler Birliği ekonomisi ile ABD ekonomisinin bir kıyaslaması, ABD'nde durgunluğun ve gerilemenin, SSCB'nde ise sürekli büyümenin ve gelişmenin varlığını ortaya koyuyor. "Sosyalizm: Teori ve Pratik" dergisinden alınan aşağıdaki kısa yazı, ekonominin bazı temel alanlarında her iki ülkenin ve dolayısıyla her iki sistemin durumunu gözler önüne seriyor.

ABD'nde toplam ulusal üretimin büyüme oranında 1976'dan 1980'e kadar sürekli düşme görüldü. 1980 yılında ise mutlak bir düşme oldu. ABD ekonomistleri, önümüzdeki yıllar için en iyimser tahmin olarak, ulusal üretimin bu düzeyi koruyabileceğini belirtiyorlar. Sovyetler Birliği'nde ise 1976-1980 döneminde ulusal üretim, bir önceki beş yıllık dönemin % 29 üzerinde gerçekleşti.

* * *

1970'li yıllarda Sovyetler Birliği ekonomisi sürekli gelişme gösterirken ABD üç yönlü ekonomik çöküntü ile karşılaştı. Amerikan "Newsweek" dergisi, hükümetin yeni bir bunalımla karşı karşıya olduğunu, bunun yüksek faiz oranı ve bütçe açığından kaynaklanarak ekonomiyi son derece istikrarsız ve verimsiz hale soktuğunu belirtti.

* * *

Son 10 yıl içinde ABD'nde birhayli yükselen vergiler halkın gelirinin önemli bir bölümünü çekip aldı. Başkan Reagan'ın kendi açıklamasına göre, bir Amerikan ailesi ortalama olarak gelirinin % 40-44'ünü vergi olarak ödemektedir.

Sovyetler Birliği'nde vergi tutarı, ortalama olarak bir işçi ailesinin gelirinin % 8,7'sini, kolektif çiftçi ailesinin ise gelirinin 1,4'ünü oluşturuyor. 1970'lerde SB'nin vergi politikasında yalnızca bir değişiklik oldu. O da, vergiden muaf tutulan asgari ücretin yükseltilmesi idi.

* * *

SB'nde vergi politikası tüm yurttaşların çıkarını gözetirken ABD'nde bu politika mutlak azınlığın çıkarlarına göre çiziliyor. Reagan'ın vergi politikası, yıllık geliri 200.000 doların üstünde olanlardan % 15 vergi indirimini öngörüyor. Buna göre yıllık geliri 15-20 bin dolar arasında olanların durumunda bir değişim olmayacak; buna karşılık aşağı gelir gruplarının (yıllık geliri 10.000 dolardan az) vergi yükleri % 28 daha artmış olacaktır. Tekeller daha çok kazanacaklar. Reagan'ın deyişi ile onlar, ABD tarihinde rekor düzeyde bir vergi indirimi -amortisman payı ve gayrimenkul gelirlerinden düşük vergi yoluyla 60 milyar dolar- yararlanıyorlar.

* * *

1970'te ABD'nde işsizlerin oranı 4 milyonu aşırıyordu. 1980'de bu oran hemen hemen iki misline çıktı (1982 başlarında 10 milyona yaklaşmaktadır. R.A.'nin notu). Ekonomistler, önümüzdeki yıllarda bir düzelme olmayacağı kanısındalar.

Sovyetler Birliği'nde ise işsizlik sorunu yarım yüzyılı aşkın bir süre önce çözüldü. Bu ülkede işsizlik diye bir sorun yoktur.

* * *

SB'nde, 1970'lerde, 1960 öncesinin tüm kent konut fonlarını aşan miktarda konut inşa edildi. Bu dönemde 100 milyon aşkın Sovyet ailesinin konut koşulları daha da geliştirildi.

ABD'nde ise yüksek faiz oranı nedeniyle konut inşaatında büyük düşme vardır.

Yeni Bir Devrim Ocağı

EL SALVADOR

El Salvador yüzölçümü 21.293 km² olan bir Orta Amerika ülkesi. Nüfusu 4 milyonu biraz aşiyor. Başkent San Salvador'un nüfusu 1 milyon. Nüfusun %40'ı kentlerde oturuyor.

Halkın % 90'ı İspanyolca, diğeri çeşitli Kızılderili dillerini konuşuyor. Nüfusun % 96'sı katolik.

Ülke 1524'te İspanyollar tarafından işgal edilmişti. 1821'de İspanyollara karşı mücadele sonucu bağımsızlığını kazandı.

Ekonomik bakımdan geri bir ülke ve ekonomisi daha çok tarıma dayalı. Ama ülkede kapitalist üretim ilişkileri egemen durumda. Guatemala ile birlikte Orta Amerika ülkeleri içinde sanayi yönünden en gelişmiş ülkelerden biri. Sanayileşme derecesi 1972 yılına göre % 19.

İhraç mallarının başında kahve geliyor (% 47,1). Dünya kahve üretiminde 7. sırada. Pamuk ürününün de % 85'ini ihraç ediyor.

Üretime bir avuç zengin aile hakim. İhraç kahvesinin % 80'ini fabrikaların % 4'ü üretiyor. Kırsal kesimde halkın % 93'ü topraksız. 400 aile tüm toprakların 2/3'ünü elinde tutuyor. İşsizlik oranı % 20. Kırsal kesimde mevsimlik işçiler, tarım alanında çalışanların % 65'ini oluşturuyor. Halkın % 50'si okuma-yazma bilmiyor.

Sanayi ABD tekellerinin denetiminde. Kırsal kesimde halk son derece yoksul. Büyük kentlerin çevreleri yoksul kulübe-leriyle çevrili.

Sözkonusu ekonomik-sosyal yapı nedeniyle ülkede sınıf çelişkileri son derece keskin. 1932 yılında son sivil devlet başkanı bir askeri darbeyle düşürüldü ve köylü ayaklanması kanlı şekilde bastırıldı, 30 bin köylü katledildi.

Kilisenin üst kesimi, burjuvazinin üst tabakasıyla ve büyük toprak sahipleriyle ittifak içinde idi ve imtiyazlardan yararlanıyordu. Ancak, özellikle kırsal kesimde, köylüler arasında çalışan din adamları halkın sorunlarına sahip çıktılar. Bunlar arasında, Jesuit tarikatı mensupları düzene karşı eleştirci bir tutum takındılar ve bu durum, giderek kilise ile büyük toprak sahiplerinin arasını açtı. Hükümet de zaman zaman kiliseye karşı sert bir tutuma girdi.

Kırsal kesimde köylüler ve tarım işçileri gizli örgütler kurmuşlardı. Köylülerin sanayi işçileriyle dayanışmasının gelişmesi ve toprak istemlerinin yükselmesi karşısında hükümet bir toprak reformu girişiminde bulundu, ama büyük toprak sahipleri bunu engellediler. Köylüler yer yer toprak işgallerine başvurdular.

1977 yılında 20 Şubat'ta yapılan hileli seçimlere karşı muhalefet gösteriler düzenledi. Hükümet birlikleri bu gösterilere saldırdı ve göstericilerden 100 kişi öldürüldü. Sözkonusu gün "Kanlı Pazartesi" diye anılmaktadır.

Diğer yandan sola ve demokratik güçlere karşı sağcı silahlı sivil güçler oluştu-

ru. Bunların hedefleri arasında halktan yana çıkan din adamları da vardı. Köylülerden yana çıkan Kardinal Oskar Romero 23 Nisan 1980 tarihinde bu para-militer güçler tarafından öldürüldü. 14 papaz yurt dışına sürüldü.

Sağ terör ve Kardinal Romero'nun öldürülmesi demokratik güçler arasındaki yakınlaşmayı hızlandırdı.

Nisan 1980'de Demokratik Devrimci Cephe (FDR) oluşturuldu. Buna 50 kadar örgüt dahil. Hıristiyan Demokratların sol kanadı, sosyal demokrat reformist eğilimli Ulusal Devrimci Hareket (MNR), Meslek Sahipleri ve Teknisyenlerin Bağımsız Hareketi bu cephede yer alıyor.

11 Nisan 1980'de Halk Kurtuluş Güçleri-Farabundo Marti (FPL), Devrimci Halk Ordusu (FRP) ve Ulusal Direniş Silahlı Birlikleri (FARN) ilk kez, ülkenin kuzeyinde Şalatenanga yöresinde 3000 savaşıyla 12 oturma merkezini işgal edip burayı kurtarılmış bölge haline getirdiler.

Farabundo Marti (FPL), Salvador Komünist Partisi, Ulusal Direniş (FARN) ve Salvador Devrim Partisi-Devrimci Halk Ordusu (PRS-ERP) Mayıs 1980'de ortak bir açıklama yaparak Devrimci Birleşik Liderlik'i (DRU) oluşturdu. Bu birlik, ortak bir politik ve askeri çizgi izlemeyi, halk savaşını örgütlemeyi ve demokratik-devrimci hükümeti oluşturmayı amaçlıyordu. Bu birlik, daha sonra Ulusal Kur-

tuluş Cephesi-Farabundo Marti (FMLN) adını aldı.

Her iki cephe (FDR ve FMLN) Amerikancı faşist rejime karşı birlikte mücadele etmektedirler.

Son 2 yılda gerilla mücadelesi birhayli gelişme gösterdi ve zorba rejimin temellerini sarsmaya başladı. Buna karşılık hükümet birlikleri ve sağcı para-militer gruplar halka azgınca saldırıyorlar. Son bir yıl içinde 40.000'in üzerinde insan öldürüldü. Çöküş sürecine giren gerici rejim, daha önce Nikaragua'da olduğu gibi kanlı ve acımasız bir hal alıyor.

ABD emperyalistleri ise bu gerici ve zorba rejimi kurtarmak için yine sahneler ve ellerinden geleni yapıyorlar. ABD askeri danışmanları zaten eskiden beri El Salvador'da mevcuttular ve bunların sayıları son yıllarda birhayli arttırıldı. Komando birlikleri bizzat ABD'nde eğitiliyor. ABD, El Salvador'a habire, helikopterler, ve diğer araçlar sevk ediyor.

ABD ve işbirlikçisi Duarte yönetimi, Mart ayı sonunda yapılan seçimlerle ülkede durumu yatıştırmak, kitlelerin mücadelesini saptırmak için birhayli çaba gösterdiler. Ancak devrimci ve demokratik muhalefet bu seçimleri boykot etti. Hükümet ülkenin birçok yerinde seçimleri yapmayı başaramadı. Gerilla güçleri, şimdi başkent San Salvador'un 60 kilometre yakınına kadar birçok anayolu kontrol ediyorlar ve bizzat başkent içinde önemli eylemler koyuyorlar. Ve sağcı partiler, seçim sonrasında kendi aralarında koalisyonlar kurup iktidar mücadelesi yaparken, devrimci ve demokratik halk güçleri, kurtarılmış bölgelerde yeni bir yaşam örgütüyor ve köhne rejimi tümünden söküp atmaya hazırlanıyorlar.

FMLN'nin 7 Maddelik Programı

Farabundo Marti Ulusal Kurtuluş Cephesi, El Salvador'da demokratik-devrimci bir hükümet için aşağıdaki 7 maddelik programı belirlemiştir:

1. Demokratik-Devrimci Hükümet (GDR) Salvador halkının egemenliğini, ulusal bağımsızlığını ve kendi kaderini tayin hakkını güvence altına alır.
2. GDR özgürlüğün, barışın, iyi yaşam koşullarının ve ilerlemenin güvencesi olan politik, ekonomik ve sosyal reformların gerçekleşmesini, mülkiyetin ve ulusal gelirin adil dağılımını, eğitim ve sağlık haklarının gerçekleşmesini, demokratik hakların tüm yurttaşlara tanınmasını amaçlar.
3. GDR barışçıl bir dış politika izler ve ülkeyi bloklar dışı tutar.
4. GDR, faşist diktatörlüğün yıkılması için aktif mücadele veren güçlerin demokratik temsilcisi olacaktır.
5. GDR halk milislerinden, şehirlerdeki savaş gruplarından ve şimdiki ordunun demokratik unsurlarından oluşan yeni bir ordu kuracaktır.
6. GDR ülkenin ekonomik kalkınmasına katkısı olan özel girişimleri korur ve teşvik eder.
7. GDR inanç özgürlüğünü ve ibadeti güvence altına alır.

İRAN
ve
İRAN KÜRDİSTANI
DEVİRİMİ

TKSP Yayınları

SOZIALISTISCHE PARTEI
TÜRKRISCH - KURDISTANS
S P T K

* Zur Situation in unserer Heimat und
in der Welt aus unserer Sicht
* Programm

kemal burkay

PARTİ
ÜZERİNE

TKSP Yayınları